

Informatiesheet collectieve tuinbouwriolering Bommelerwaard **T.b.v. tuindersbijeenkomsten 14 en 15 december 2016**

Algemeen:

Deze informatiesheet is bedoeld als naslagwerk bij de tuindersbijeenkomst van 14 & 15 december 2016 m.b.t. collectieve tuinbouwriolering Bommelerwaard.

Het afvalwatersysteem:

Voor de Bommelerwaard is voor 8 clustergebieden (glastuinbouwclusters: Brakel West (1), Brakel Oost (2), Zuilichem (3), Nieuwaal (4), Gameren (5), Zaltbommel (6), Kerkwijk Oost (8) en Poederrijen (9)) een businesscase gemaakt voor een collectief afvalwatersysteem met een centrale zuivering voor gewasbeschermingsmiddelen. Dit om invulling te kunnen geven aan de komende zuiveringsplicht voor gewasbeschermingsmiddelen die voor de glastuinbouw gaat gelden (individueel per 1-1-2018, collectief mogelijkheid uitstel tot uiterlijk 1-1-2021).

Technische randvoorwaarde aansluiting collectieve systeem:

- Minimale afvalwaterbuffer van 50m³/ha inclusief leiding naar de bedrijfsrioolput aan te leggen op kosten van ondernemer welke aansluit.
- Bedrijfsrioolput, aansluiting in/nabij de oprit (onderdeel van collectief systeem). Afvoercapaciteit van 0,5m³/u/ha glas.
- Centrale zuivering voor gewasbeschermingsmiddelen ter hoogte van RWZI Zaltbommel (onderdeel van collectief systeem)
- Lozing van voor gewasbeschermingsmiddelen gezuiverd water op de RWZI zuivering, eventueel via greendeal organiseren zuivering voor meststoffen binnen bestaande zuiveringsheffing van 3 v.e./ha (staat los van collectief systeem)

Financiële randvoorwaarde van collectieve systeem:

- Bij aanvang collectief systeem worden eenmalige aansluitkosten gerekend van €6.000/ aansluiting (bedrijfslocatie) + €1.300/ha (prijspeil 2015). Deze aansluitkosten zijn bedoeld om de vereiste €900.000 bijdragen aan investeringen te kunnen dragen vanuit bedrijfsleven.
- Aansluitcontract voor duur van 12 jaar met een jaarlijkse heffing van €1.400,-/ha (prijspeil 2015), dit t.b.v. exploitatie en afschrijving leidingsysteem+ zuiveringsheffing.
- Na 12 jaar zal jaarlijkse heffing verlaagd worden tot enkel de exploitatiekosten van het systeem (onderhoud leidingsysteem + zuivering, €650/ha/jr. prijspeil 2015).

Kosten per bedrijfstype in omvang:	Aansluitkosten		Jaarheffing	
	1.300,- €/ha		1.400,- €/ha	
	6.000,- €/aansluiting		0,- €/aansluiting	
Bedrijf opp (ha):	Bij aanvang systeem		1e 12 jaar (excl indexatie)	
0,25	€	6.325	€	350
0,50	€	6.650	€	700
1,00	€	7.300	€	1.400
1,50	€	7.950	€	2.100
3,00	€	9.900	€	4.200
6,00	€	13.800	€	8.400
9,00	€	17.700	€	12.600
12,00	€	21.600	€	16.800

Juridische randvoorwaarde van collectieve systeem:

- Aansluitcontract is bindend en wordt bij verkoop locatie via kettingbeding doorgelegd.
- Na aanleg collectieve tuinbouwriolering is er een lozingsverbod voor restwater uit glastuinbouw op het oppervlakte water (ook na individuele zuivering). Dit betekent dat wanneer een bedrijf niet is aangesloten op het collectieve riool en niet langer restwater uit de kas mag worden geloosd en bedrijf 100% gesloten moet zijn.

- Collectieve tuinbouwriolering wordt aangelegd en beheerd door gemeente en de zuivering door waterschap. Juridisch betekend dit dat alle milieuregelgeving die normaal geldt voor standaard riolering deze ook van toepassing is voor collectieve riolering mits er geen aanvullende omschrijving (bv waterstromen) is opgenomen in aansluitcontract.

Nadere uitwerking details

- Precieze lozingscapaciteiten en mogelijkheden worden uitgewerkt in technisch ontwerp systeem, waaronder;
 - o Pieklozingen (tijdelijke afvoercapaciteit boven 0,5 m³/u/ha glas)
 - o Aansluitcapaciteit voor toekomstige groei op zelfde locatie
 - o Extra capaciteit (structureel grotere afvoer)
 - o Buffercapaciteit combineren met vuilwatersilo
- Details over situaties bij overmatige kwel/ inzijging mede i.r.t. monitoring toegestane overloop bij hoge rivierstanden worden nog uitgewerkt
- Precieze keuze zuiveringstechniek bij RWZI wordt op basis van t.z.t. beschikbare techniek gemaakt. Mogelijk op basis van locatieproeven zuiveringsinstallaties. E.e.a. wel binnen wettelijk kader en uitgangspunten businesscase
- Planning en realisatie mede op basis aanbestedingsprocedures e.d.

Waarom een collectieve tuinbouwriolering?

Sinds de afsluiting van het Hoofdlijnenakkoord waterzuivering glastuinbouw in oktober 2015, wordt er in Nederland door diverse tuinderscollectieven gewerkt aan collectieve waterzuivering als alternatief voor de individuele zuiveringsplicht. In de Bommelerwaard wordt al veel langer gewerkt aan een collectieve tuinbouwriolering, dit komt door de specifieke situatie in deze regio.

De reden waarom de aanleg van een collectieve tuinbouwriolering in de Bommelerwaard door alle betrokkenen in de Stuurgroep waterkwaliteit Bommelerwaard als voorkeuroplossing wordt gezien, is als volgt samen te vatten:

- In de Bommelerwaard is momenteel geen of onvoldoende rioolcapaciteit voor glastuinbouwbedrijven, hierdoor wordt er direct op oppervlakte water geloosd door zowel substraat- als grondtelers
- Het oppervlaktewatersysteem in de Bommelerwaard mondt uit in afgedamde maas, waar door Dunea water wordt ingenomen voor drinkwaterbereiding
- Er zijn in verleden meerdere incidenten geweest met extreem hoge concentraties gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlakte water waardoor inname van oppervlaktewater voor drinkwaterwinning moest worden stopgezet
- De waterkwaliteit in de Bommelerwaard voldoet op meerdere locaties niet aan de normen
- In de Bommelerwaard treedt in periodes van o.a. hoge rivierwaterstanden veel kwel en inzijging op. Hierdoor is individuele waterzuivering in veel gevallen niet interessant genoeg qua kosten, maar ook niet robuust genoeg (overloop).
- Door incidenten in verleden, staat het glastuinbouwcluster in de Bommelerwaard in negatief daglicht als het gaat over waterkwaliteit. Hierdoor kunnen (zelfs kleine) incidenten leiden tot landelijke maatregelen zoals intrekken van bepaalde gewasbeschermingsmiddelen door politieke of maatschappelijke druk. Zelfs wanneer incident veroorzaakt wordt door calamiteit. De collectieve tuinbouwriolering is meest robuuste oplossing om incidenten te voorkomen.
- De collectieve tuinbouwriolering met zuivering kan naast de huidige verplichting voor verwijdering gewasbeschermingsmiddelen meteen een oplossing bieden voor verwijdering nutriënten bij de RWZI, dit vooruitlopend op 2027.

Principe collectieve tuinbouwriolering en waterzuivering Bommelerwaard

